

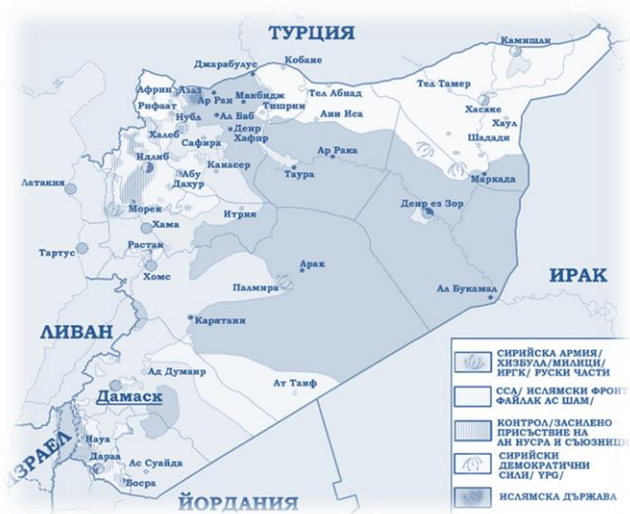
DE RE

MILITARI

XV

**Журнал за конфликтите в
Леванта и Магреб**

От Руслан Трад и Александър
Стоянов
Брой 15

DE RE MILITARI

Журнал за конфликтите в Леванта и Магреб

Автори: Руслан Трад и Александър Стоянов

Място на издаване: София, България

Дата на издаване: 7.07.2016

Сайт на авторите:

www.ruslantrad.com, www.historyofwars.net

Facebook страници:

<https://www.facebook.com/hystoryofwars>

<https://www.facebook.com/intidar.blog.and.news>

<https://www.facebook.com/deremilitari>

Контакти:

ruslantrad@gmail.com

klubvoennaistoria@gmail.com

За заявки за изготвяне на детайлни карти: klubvoennaistoria@gmail.com

ISSN 2367-9476

Журналят се издава с подкрепата на медийната платформа
[КлинКлин](#).

АВТОРИТЕ

Руслан Трад

Журналист на свободна практика с фокус върху Близък изток и Северна Африка. Създател на първия български блог за Близък изток, Intidar, както и на организацията Форум за арабска култура. Водил е лекции за политически движения и процеси в Близкия изток в аудитории на Софийски университет, Нов български университет, Червената къща и Дипломатически институт към МВНР. Пътува често в Близкия изток, като публикува репортажи от Ливан, Югоизточна Турция, Тунис, Ирак и Сирия, а през 2014 заснема филм в Иракски Кюрдистан на фронтовите линии с „Ислямска държава“.

Александър Стоянов

Историк и журналист, *magister cum laude* и настоящ докторант от Лайденския университет в Нидерландия. Отговорен редактор и създател на списание “Военна История” и съосновател на “Клуб Военна История”. Автор на множество публикации, посветени на различни проблеми от военната и политическата история на Европа и Близкия Изток. Автор на единствените подробни карти на български език, проследяващи конфликтите в Сирия, Ирак, Либия, Йемен, Нигерия, Афганистан и Сомалия.

ЗАЩО ДЖИХАДИСТИТЕ ОТ „ИСЛЯМСКА ДЪРЖАВА“ НЕ СЕ БОЯТ ДА БЪДАТ ОБГРАДЕНИ?

През последните две години, бойците от Даеш („Ислямска държава“) все по-често се сражават в дефанзивен план, посрещайки поредица от по-добре или по-зле организирани офанзивни по множеството фронтове в Сирия и Ирак.

СИЛИТЕ НА ДАЕШ, ЧИЙТО ВЛАДЕНИЯ СЕ РАЗРАСНАХА СВЕТКАВИЧНО МЕЖДУ ПРОЛЕТА НА 2013 И ЗИМАТА НА 2014 ГОДИНА, ДОСТИГНАХА ПРЕДЕЛИТЕ НА СВОИТЕ ЗАВОЕВАТЕЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ ОКОЛО КОЛЕДА, 2014Г.

През следващите девет месеца, групировката бе принудена да води позиционни боеве, като макар да запази инициативата в доста сектори, Даеш започна да отстъпва постепенно пред натиска на своите опоненти – първо около Кобане в Северна Сирия, след това в Ирак, а в последствие и в Североизточна Сирия. Завземането на древния град Палмира и иракския град Рамади през 2015, показва, че Даеш все още има зъби да хапе и че джихадистите са повече от способни да използват пълноценно всяка пролука в противниковата отбрана.

През есента на 2015 в ситуацията на терен настъпи преломен обрат – [намесата на Русия в Сирия](#) провокира активизирането и на американската политика в региона и подпомаганите от САЩ части в Сирия и Ирак започнаха по-агресивни кампании срещу Даеш. Сирийските правителствени сили също се задействаха в тази посока, пришпорвани и от Москва.

ПУТИН ДЪРЖЕШЕ НА РЕЗУЛТАТИ В БОРБАТА С ДАЕШ, ЗА ДА ОПРАВДАЕ РУСКАТА ИНТЕРВЕНЦИЯ, ЧИЙТО ОФИЦИАЛНА ПЛАТФОРМА И ДО СЕГА СИ ОСТАВА „БОРБАТА С ИГИЛ“.

В резултат на това, след декември 2015, силите на различните коалиционни сили започнаха поредица от настъпления, които сериозно подкопаха позициите на джихадистите както в Сирия, така и в Ирак. В хода на тези постоянни военни действия проличаха както слабостите на отделните коалиции, за които вече споменахме в миналия брой 14, така и определени сегменти от стратегията и тактиката на Даеш. Най-важният принцип, който джихадистите продължават да спазват, е воденето на боеве до последно, като отстъпление се допуска само като крайно средство. В този смисъл,

БОЯТ В ОБКРЪЖЕНИЕ Е НЕРАЗДЕЛНА ЧАСТ ОТ СТРАТЕГИЯТА НА ОРГАНИЗАЦИЯТА.

Противно на масовата представа за ментално ограничени, брадати хора, облечени в черно, които обичат да стрелят с „Калашников“ във въздуха, бойците на Даеш и най-вече техните командни структури, демонстрират постоянно своята висока тактическа и стратегическа грамотност.

ОПАСНОТО ПОДЦЕНЯВАНЕ НА ТАЗИ ОРГАНИЗАЦИЯ ОТНОВО И ОТНОВО ВОДИ ДО ТРАГИЧНИ ПОСЛЕДИЦИ КАКТО ЗА ПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ СИЛИ НА БАГДАД И ДАМАСК, ТАКА И ЗА ОПОЗИЦИОННИТЕ, ИСЛЯМИСТКИ И БУНТОВНИЧЕСКИ ФРАКЦИИ, КОИТО СЕ СРАЖАВАТ СРЕЩУ ДАЕШ.

Поредица от задълбочени разследвания на журналисти от водещи международни медии ясно доказаха, че стратегията и тактиката на Даеш се направлява от [бивши висши военни, най-вече от Ирак](#), които влизат в контакт с хората на Ал Багдади още през 2009 година. Баасистките генерали, част от свитата на Саддам, се превръщат в здравия и практичен мозъчен тръст, който анализира фанатичната енергия на редовите джихадисти и я насочва в определена посока с цел постигане на ясни цели, мотивирани както от стратегическите, така и от икономическите и дори религиозни нужди на организацията.

Всички тези военни умове, допълнени от най-талантливите сред самите джихадисти, формират здравото командно ядро на Даеш. Употребата на ключови принципи от военното изкуство, усвоени посредством обучение в различни школи - най-вече руски - но и допълвани с успешни практики от западните, води до една висока степен на адаптивност, която рязко отличава Даеш от военните плановици в Дамаск или Багдад.

КАЗАНО В ПРАВ ТЕКСТ, АКО ДАЕШ СЕ РЪКОВОДЕШЕ ОТ ВОЕННИТЕ, СТОЯЩИ НАЧЕЛО НА СИРИЙСКАТА ИЛИ ИРАКСКАТА АРМИЯ, ВОЙНАТА В СИРИЯ И ИРАК ОТДАВНА ДА БЕШЕ ЗАВЪРШИЛА, А ДАЕШ ДА Е ОТДАВНА ОТШУМЯЛ ЛОШ СПОМЕН.

Но да се върнем на боя в ситуация на обкръжение. Който и да е човекът или лицата, изготвили стратегията за отбрана на населени места и отстояване на позиции в ситуация на пълна блокада, несъмнено познава както тънкостите на военното дело през Втората световна война, така и надгражданията в екстремни условия, развити в хода на партизанските войни във Виетнам и Афганистан.

Познаването на тактиките, прилагани както от афганите и виетнамците с техните партизански формации, така и на редовните войски на Великите сили, ясно личи в действията на Даеш.

ПОВЕЧЕ ОТ ОЧЕВИДНО Е, ЧЕ ОРГАНИЗАЦИЯТА СЪУМЯВА ДА ИЗВЛЕЧЕ ОТ ОПИТА КАКТО НА МУДЖАХИДИНИТЕ, СРАЖАВАЛИ СЕ СРЕЩУ СССР, ТАКА И ОТ СОБСТВЕНАТА ШКОЛА НА СЪВЕТИТЕ, В КОЯТО СЕ ОБУЧАВАТ БААСИСТКИТЕ ГЕНЕРАЛИ.

Постигнатата симбиоза води до изграждането на многопластова и добре разработена нова стратегия, която несъмнено ще се превърне в задължително четиво за анализ и усвояване от бъдещите поколения.

Най-общо, **бойците на Даеш се стремят максимално да оползотворят дадено населено място**, превръщайки го в труднодостъпна позиция. За целта, джихадистите разпръсват своите позиции из цялото селище, за да не могат да бъдат ударени накуп от вражески атаки по въздуха. Същевременно, те се стремят да задържат максимално много от местното население на място. Това им осигурява както възможност за т.нар. „**жив щит**“ срещу военновъздушни атаки, така и затруднява планирането на вражеските операции, чийто цели обикновено включват и максимално запазване на цивилно население. За разлика от своите опоненти, Даеш са безскрупулни и нямат пред кого да оправдават жертването на мирно население. Това означава, че всички удари, поразили контролирани от тях селища и отнели цивилни животи, отиват на сметката на коалициите със всички негативи, вървящи ръка за ръка.

Относно техническата страна на отбраната, Даеш залага изключително много на употребата на капани, най-често умело заложени взривове, които да ликвидират максимално много опоненти по време на офанзива. Паралелно с капаните, отбраняваните позиции се обсипват с добре замислени и изградени системи от подземни тунели, в които частите на Даеш лесно да могат да се прехвърлят от една точка към друга. Целта тук е да се преодолее проблема с относително ниската численост на джихадистките контингенти, както и опасността определен отряд да попадне под атака от въздуха по време на дислоциране.

Освен вътрешна мрежа от тунели, Даеш залага и на подземни галерии, които водят до локации в покрайнините на съответните селища. Целта е ударни групи да бъдат пращани в тила на настъпващия противник или да атакуват приближени по-малки населени места, за които опонентите вярват че вече са подсигурени. **Това създава хаос** в линиите за комуникация на противника, разстройва провежданите офанзивни срещи срещу основната база на Даеш и налага изтегляне и предислоциране на допълнителни сили за повторно установяване на контрол над атакуваните второстепенни цели.

Трети ключов прием на джихадистите е включването на част от местното население в дейностите на организацията в съответното селище.

ПРИВЛИЧАТ СЕ ХОРА ЗА СГЛОБЯВАНЕ НА САМОДЕЛНИ ЕКСПЛОЗИВИ, ЗА ШПИОНАЖ, ДОНАСЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И Т.Н. ТОВА СТАВА ИЛИ С ОБЕЩАНИЯ ЗА ЗАПЛАЩАНЕ, ИЛИ ЗА ПО-ДОБРИ ДАЖБИ ХРАНА, ИЛИ ЧРЕЗ ДИРЕКТНО ИЗНУДВАНЕ И ОТВЛИЧАНЕ НА БЛИЗКИ.

В следствие, локализирането и изнамирането на тези допълнителни съюзници се превръща в бавен и тежък процес, през който преминават анти-Даеш силите. В хода на „лова на вещици“, местното население често е провокирано от поведението на про-правителствените милиции или бунтовнически части, които често си позволяват брутално отношение спрямо хората, освободени от контрола на Даеш. Така, индиректно, действията на Даеш подклаждат проблеми в тила на опонентите им, дълго след като самите те са били прогонени от дадена позиция.

Последният важен елемент, който позволява на джихадистите да задържат дълго време своето присъствие на дадено място, е изключително високата степен на снабдяване с боеприпаси и муниции.

ВСИЧКИ ПЛЕНЕНИ СКЛАДОВЕ НА ГРУПИРОВКАТА ДО МОМЕНТА СЕ ОКАЗАХА НАТЪПКАНИ СЪС ВСЕВЪЗМОЖНИ ВИДОВЕ ОРЪЖИЯ И БОЕПРИПАСИ.

Тактиката на Даеш е да пренася големи пратки въоръжение до предните си позиции още в началните етапи на своето проникване. Това намалява риска от недостиг при успешна вражеска контраатака, както и от това въздушни удари да провалят дадена офанзива чрез ликвидирането на снабдителни конвои. **Създават се масивни депа**, с които бойците на терен да могат да задържат своите твърдини максимално дълго, без да са зависими прекалено много от външни доставки. Това позволи на групировката да задържи изключително дълго градовете Фалуджа и Рамади, както и определени по-малки външни позиции около Мукдадия и Багдад.

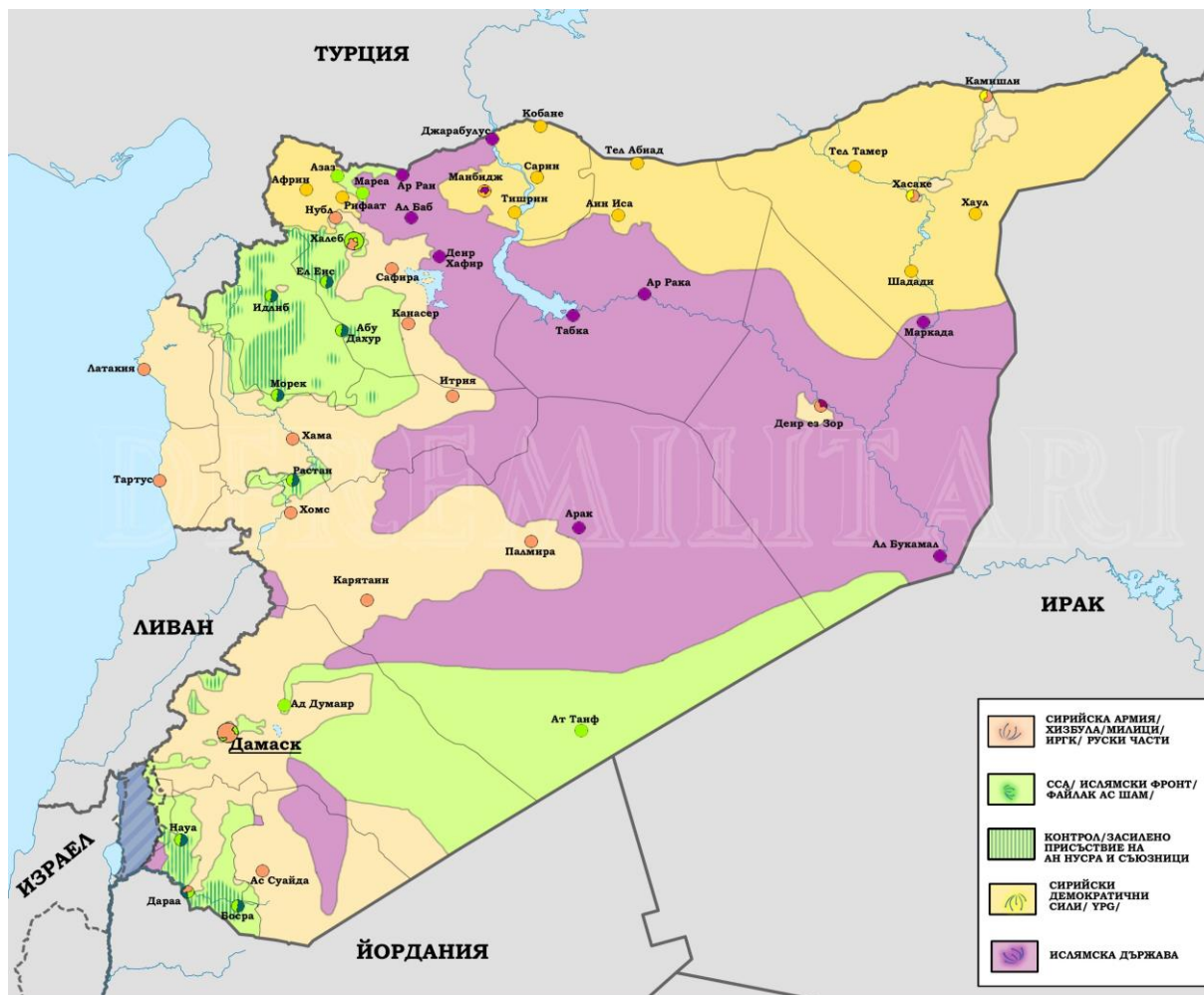
Паралелно с презапасаването, което е възможно на базата на огромния финансов ресурс, Даеш се стреми да локализира и утилизира всички възможни черни и **второстепенни пътища** към определено селище с цел избягване на основните вражески контролни пунктове и позиции. Тунелите, за които споменахме, също се използват за допълнително снабдяване на всеки обкръжен гарнизон.

Диверсифицирането на пътищата за доставка, търсенето на максимална мобилност в обсадените селища, както и изключително високата мотивация и готовност за саможертва на редовите бойци, превръщат всяка локация, отбранявана от Даеш в трудна хапка за всяка една сила, стремяща се да изтласка джихадистите от техните завоевания.

ФИЛМИТЕ, ЗАСНЕМАНИ ОТ РАЗЛИЧНИ ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИПИ В ИРАК ПОДСКАЗВА, ЧЕ ПОВТОРНОТО ОВЛАДЯВАНЕ НА ГРАД ИЛИ СЕЛО, КОНТРОЛИРАНО ОТ ДАЕШ Е БАВЕН, ТЕЖЪК И СЛОЖЕН ПРОЦЕС, СВЪРЗАН С ИЗДИРВАНЕ НА ПРЕДПОЛАГАЕМИ ПОМАГАЧИ И СПЯЩИ КЛЕТКИ, КАКТО И ПРОЧИСТВАНЕ НА ШИРОК АРЕАЛ ОТ ТЕРИТОРИЯТА НА ВСЯКО СЕЛИЩЕ И ПОКРАЙНИНИТЕ ЗА СКРИТИ ПОЗИЦИИ И ПОДЗЕМНИ ПРОХОДИ.

В хода на самите военни действия, обезвреждането на капаните, залагани от Даеш, както и високото качество на техните въоръжени сили гарантира, че минимализирането на загубите от страна на техните опоненти, е тежко предизвикателство за всяко командване.

СИТУАЦИЯТА В СИРИЯ

През последната седмица, ситуацията около и в **Сирия**, бе белязана от **измествания на международни алианси** и събития, които подчертаха ефекта на гражданската война в Сирия върху международната обстановка. Най-вече, когато едновременно и Турция, и САЩ, най-силните поддръжници на сирийската опозиция, показаха, че са склонни да си партнират с Русия – най-влиятелният поддръжник на сирийското правителство.

САЩ предложиха ново военно сътрудничество с Русия в началото на юли. Предложението ще постави Москва и Вашингтон рамо до рамо в удари срещу Джебхат ан Нусра. Русия, от своя страна, ще помогне в упражняването на натиск върху сирийското правителство да „омекоти“ кампанията си срещу подкрепени

от САЩ бунтовнически сили, като зоните, в които оперират тези групи, да бъде определена като „подсигурена“.

Турция, основен поддръжник на сирийски опозиционни групи, също направи стъпки да се приближи към Русия. Руските медии цитираха турския външен министър Мевлют Чавушоглу да казва, че двете страни трябва да работят заедно, за да намерят политическо решение на сирийския конфликт.

И докато САЩ и Турция се приближават по позиции към Русия, **сирийската опозиция призова международната общност да ограничи руското влияние** в раздираната от война страна. Опозицията представи детайлен документ пред Европейския съюз, призоваващ да се установят санкции върху руски компании, които подсигуряват войната в Сирия с продажби на оръжие.

Около 24 неправителствени организации, включително Гражданска защита на Сирия и Сирийската мрежа за човешки права, заплашиха да напуснат мирните преговори в Женева. В писмо те заявиха, че продължаващите сражения на терен в Сирия, правят тяхното присъствие на мирните преговори „безсмислено“ и „ненужно“.

Само месец преди 1 август, когато е крайният срок за постигане на напредък на дипломатическия фронт, подкрепените от ООН преговори са далеч от стъпки в посока намиране на политическо решение за край на войната, които преговори колабираха през април, когато основният преговарящ комитет от страна на опозицията реши да прекрати участието си заради нарушения, извършени в Сирия.

На фронтовите линии, началото на юли беше тежко. **Месецът започна с тежки новини в Дейр ез Зор.** 45 души, включително деца, бяха убити при серия от въздушни удари от руски и сирийски самолети. Атаките са били насочени към град Курия, който е контролиран в по-голямата си част от Даеш („Ислямска държава“).

Сраженията продължават и в северния град Алепо. Най-малко 70 правителствени войници и бунтовници бяха убити за ден, докато силите на Башар Асад продължават кампанията си за задържане на важни снабдителни линии.

На 6 юли сирийската армия обяви 72 часа спиране на огъня в цялата страна. Въпреки това, в провинциите Латакия и Алепо **боевете продължиха** със същата интензивност. След тежки сражения и въздушна подкрепа, на 7 юли вечерта правителствените сили успяха да прекъснат снабдяването на бунтовниците по пътя Кастело. Към издаването на брой 15, все още се водят сражения и двете страни оспорват контрола върху пътя.

СИТУАЦИЯТА В ИРАК

На терен в Ирак няма промени от последните дни. Но несъмнено, през изминалата седмица най-важната новина от Ирак беше атентатът в Багдад на 3 юли, който **погуби 250 души**. С починалите в болниците жертви, на 7 юли броят на убитите **стигна 281 души**. Това е най-тежката самоубийствена атака от Даеш („Ислямска държава“), извършена от 2003 насам.

Ден по-късно, **Даеш удариха и бежански лагер** в околностите на Багдад, убивайки няколко души, включително 3 деца.